

THE ROLE OF PSYCHOLOGY IN INCREASING THE EFFICIENCY OF MANAGER ACTIVITY

Gaffarova Nazira Fayzulla Daughter

Mirzo Ulugbek National University of Uzbekistan,

Faculty of Social Sciences, Department of Psychology, Master of Applied Psychology

Annotation

This article describes the views of managers on the psychological aspects of management, the psychological laws and mechanisms of management.

Keywords: Psychological and international expressions, the possibility of popularization, the scope of local research, theoretical issues

MENEJER FAOLIYATI SAMARADORLIGINI OSHIRISHDA PSIXOLOGIYANING O'RNI.

G'AFFAROVA NAZIRA FAYZULLA QIZI

Mirzo Ulug'bek nomidagi O'zbekiston Milliy Universiteti Ijtimoiy fanlar fakulteti

Psixologiya kafedrası Amaliy psixologiya yo'nalishi magistranti

Annatatsiya

Mazkur maqola doirasida menejerlar boshqaruvning psixologik jihatlariga oid fikrlar, boshqaruvning psixologik qonuniyatlari va mexanizmlari bayon etiladi.

Kalit so'zlar: Psixologik va xalqaro iboralar, ommaviylashtirish imkoniyati, mahalliy tadqiqotlar hajmi, nazariy masalalar.

Kirish

Boshqaruv kadrlari to'g'risidagi fikr-mulohazalarni davom ettirgan holda Shavkat Mirziyoyev O'zbekiston Respublikasi Prezidenti lavozimiga kirishish tantanali marosimiga bag'ishlangan Oliy Majlis palatalarining qo'shma majlisidagi nutqida kadrlar bilan ishlashning butun tizimini takomillashtirish, kadrlar salohiyatidan foydalanish, ularning vazifa va vakolatlari taqsimoti samarali yo'lga qo'yilmagani, har bir davlat xizmatchisi o'zining burchi va majburiyatini aniq-ravshan bilishi, kadrlarning amaliy zahirasini shakllantirish, ularni tayyorlash va qayta tayyorlashning muhim masalalarini o'z ichiga olgan maqsadli dasturni ishlab chiqishga alohida e'tibor qaratdi. Vatanning ravnaqi va uning kelajagi barkamol avlod faoliyatiga bevosita bog'liq bo'lganligi tufayli rahbarlarda boshqaruvchilik sifatleri va qobiliyatlarini barvaqt shakllantirish, ularni ertangi kun talabiga mos kadr qilib tayyorlash dolzarb vazifadir.

Ayni davrda ro'y berayotgan har qanday hodisa insoniyat tafakkurida o'z aksini topadi. Fan ham ijtimoiy ong shakli shamoyilida o'z zamonasiga xos xususiyatlarni aks ettiradi. Shu munosabat bilan hozirgi zamon psixologiya fani o'z rivojlanishida keskin burilish yasayapti. Muayyan davrgacha nazariy masalalarga asosiy e'tiborni qaratib kelgan psixologiya fani oldida qator amaliy vazifalarni hal etish zarurati tug'ildi. Bunday kechiktirib bo'lmaz vazifalar, oxir oqibatda, insoniyat manfaatida, odamlarga qulayliklar yaratish yo'lidagi xayrli ishlarni amalga oshirish bilan bog'liqdir.

Asosiy qism:

Nazarimizda, ushbu qonuniyatlar deyarli hamma jamoalar uchun umumiy bo'lib, hudud va milliylik nuqtai nazaridan esa turli xususiyatlarga egadir. Ammo, ushbu qo'llanma xajmi hududiy va milliy omillarni yetarli darajada tahlil etish imkonini bera olmadi. Shu sababli, kitob matnida psixologiya fanida qo'lga kiritilgan yutuqlar va misollarga asosiy e'tibor qaratiladi hamda ularni mahalliy jamoalar faoliyatiga tatbiq etish yo'nalishlari belgilab o'tiladi. O'ylashimizcha, boshqaruvga oid umumiy qonuniyatni yaxshi o'zlashtirgan rahbar mahalliy xalq xususiyatlari haqidagi tajribasiga asoslangan holda o'z boshqaruv malakasini mustaqil takomillashtirib borishi mumkin. Bundan tashqari, ayni payt Respublikamiz psixologlari oldida boshqaruv sohasiga oid barcha masalalarni jamiyatimiz rivojlanishi nuqtai nazaridan o'rganish, tashkilotni yanada mukammal boshqarish yuzasidan tavsiyalar ishlab chikish dolzarb masalaga aylangan. Psixologiya fanining boshqaruv sohasiga tegishli yo'nalishida Respublikamiz miqyosida qator ilmiy-amaliy ishlar olib borilmoqda. Lekin, psixologiya fan sifatida hali bir qancha tashkiliy va nazariy masalalarni hal etish arafasida turibdi. Bular orasida asosiylari:

- fan metodologiyasi masalasi;
 - tadqiqotlarda qo'llaniluvchi uslub – metodlarning mahalliy mentalitet xususiyatlarini hisobga olgan holda moslashtirish va yangilarini ishlab chiqish;
 - sotsiologik va psixologik ilmiylikni nazarda tutgan holda tadqiqot natijalarining obyektivligini ta'minlash;
 - tadqiqotlar asosida xulosa va tavsiyalar ishlab chiqishda mahalliy sharoit, turmush omillarini hisobga olish.
 - o'zbek psixologik lug'atini yanada boyitish va mavjud ilmiy iboralarni ommaviylashtirish
- Sanab o'tilgan masalalar va ustuvor vazifalar ushbu maqola doirasida ro'paro' kelingan muammolarga asoslanadi. Shu sababli, ehtimol, kitob matnida ba'zi bir cheklanish va kamchiliklar uchrashi tabiiy. Bu fikr avvalambor mahalliy tadqiqotlar hajmi kamligi va ular haqidagi bilimning yetarli emasligida, qolaversa, matnda ko'pdan-ko'p psixologik va xalqaro iboralarni o'zbek tiliga o'girish hamda ommaviylashtirish imkoniyati bo'lmaganligidan ko'zga tashlanadi.

Xulosa:

Sanab o‘tilgan masalalar va ustuvor vazifalar ushbu maqola doirasida ro‘paro‘ kelingan muammolarga asoslanadi. Shu sababli, ehtimol, kitob matnida ba’zi bir cheklanish va kamchiliklar uchrashi tabiiy. Bu fikr avvalambor mahalliy tadqiqotlar hajmi kamligi va ular haqidagi bilimning yetarli emasligida, qolaversa, matnda ko‘pdan-ko‘p psixologik va xalqaro iboralarni o‘zbek tiliga o‘girish hamda ommaviylashtirish imkoniyati bo‘lmaganligidan ko‘zga tashlanadi.

Foydaniilgan adabiyotlar ro'yxati

- 1.Boymurodov N. Rahbar psixologiyasi. O‘quv qo‘llanma. –Toshkent, 2005.– 149 b.
2. Yo‘ldoshev M, Nazarova N. Rahbarlik psixologiyasida axloq. –Toshkent, 2010. – 190 b.
- 3.Karimova V., Xayitov O, Djalolova S. Boshqaruv psixologiyasi. O‘quv qo‘llanma. – Toshkent, 2008. – 208 b.
4. Mahmudov I. Boshqaruv psixologiyasi. O‘quv qo‘llanma. –Toshkent, 2006. – 230 b.
- 5.Mahmudov I., J.Qoraboyev. Rahbar shaxs psixodiagnostikasi. –Toshkent: Akademiya, 2013. – 118 b.
- 6.Rasulov M. Ijtimoiy-ruhiy menejment. O‘quv qo‘llanma. –Toshkent: TDIU nashri, 2007. – 116 b.
- 7.Quronboyev Q., Hayitov U. Rahbar ma’naviyatining boshqaruv samaradorligini oshirishdagi roli va ahamiyati. – Toshkent: Turon zamin ziyo. 2016. – 60 b.
- 8.G‘oziyev E., Toshimov R. Menejment psixologiyasi. O‘quv qo‘llanma. – Toshkent, 2001. – 137 b.